

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീമാൻ വേംകടനാഥാർയഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |

വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

കവിതാർക്കികസിംഹ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്ര
ശ്രീമദ്വേദാന്തദേശിക വിരചിതം മഹാകാവ്യം

|| യാദവാഭ്യുദയഃ ||

|| സപ്തദശഃ സർഗ്ഗഃ ||

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness *śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam*

*This was typeset using skt and T_EX for Malayalam.

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ യാദവാഭ്യുദയഃ ॥ ॥ സപ്തദശഃ സർഗ്ഗഃ ॥

ആതപത്രമഥ തത്പ്രചേതസോ
മന്ദരസ്യ മണിശൃങ്ഗമുന്നതം |
സാവരോധമപി സാത്പതാം പതിം
ലീലയൈവ ഗരുഡോ വഹൻ യയൗ || 17.1 ||

തം ക്ഷിപന്തമധികേന രംഹസാ
മാരുതസ്യ മനസോഽപി ശീഘ്രതാം |
വാലഖില്യസുകൃതം വിപക്രതിമം
പ്രാണമൈക്ഷത ബഹിശ്ചരം പ്രഭുഃ || 17.2 ||

ലോകതഃ ഖഗരഥേന മധ്യമാത്
ഉത്പത്തമവനമ്യ മാധവം |
നിർജ്ജരാഃ സ്തുതിഭിരഭ്യപൂജയൻ
പുഷ്കലാഭിരപി പുഷ്പവൃഷ്ടിഭിഃ || 17.3 ||

പാഞ്ചജന്യനിനദോപഹൂതയാ
പർയചാരി പരിതോഷനിഘ്നയാ |
ഭക്തിഭാരനതയാ സദോന്നതഃ
സ്വർഗ്ഗിണാം പരിഷദാ യദുദ്ധഹഃ || 17.4 ||

പ്രാപ്യ യാദവപതിസ്ത്രിവിഷ്ടപം
ദേവമാതുരുപനീതകുണ്ഡലഃ |
അഗ്രജേന ഹരിണാ ഹരിഃ സ്വസം
ഭാവിതേന സമഭാവ്യതോചിതം || 17.5 ||

ഭാഗധേയപരിപാകതസ്തദാ
വാസവോ വസതിമഭ്യുപാഗതം |

ദേവദാനവ സമാനദൈവതം
പര്യുപാസ്ത പരികൽപിതാർഹണം || 17.6 ||

തത്ര സമ്മദവതീഭിരഞ്ജസാ
ലോകപാലമഹിഷീഭിരർച്ചിതാം |
ദേഹിനീമിവ ജയശ്രിയം നിജാം
ബഹവംസ്ത ദധിതാം ബലാനുജഃ || 17.7 ||

സപ്രസാദമഭിനന്ദ്യ സന്നതാൻ
നാകിനോ നരകഭീതിവർജ്ജിതാൻ |
കൃത്യശേഷവിധയേ കൃതീ ഭുവഃ
പ്രത്യപദ്യത നിവൃത്തിപദ്ധതിം || 17.8 ||

സ്വപ്രഭാവവിനിവൃത്തസാധസാം
സോഽതിപത്യ നഗരീം സുപർവ്വണാം |
പുഷ്പധന്വന ഇവോപകാരികാം
പ്രൈക്ഷതോപവനസമ്പദം പുരഃ || 17.9 ||

വർത്തതേ ദശശതേഷണോഽപി സൻ
ഏകചക്ഷുരിവ യന്നിരീക്ഷണേ |
തത്ര ദത്തനയനോ വിധഭനേ
വിശ്വഭൃഷ്ടിരനഘോ വിസിഷ്മിയേ || 17.10 ||

ദർശയംസ്തദനു രാമണീയകം
നന്ദനസ്യ വസുദേവനന്ദനഃ |
ഇത്യുവാച മധുരസ്മിതേഷണാം
പ്രേയസീം പ്രണയപേശലാക്ഷരം || 17.11 ||

പുണ്യകൃദ്ഭിരഭികാംക്ഷിതം ത്വയാ
പൗരുഹൂതമനുഭൂതമാസ്പദം |
അസ്യ സമ്പദമനേകശാഖയത്
പ്രേക്ഷ്യതാമിദമിഹാനുദദ്ഭൂതം || 17.12 ||

അഞ്ചിതസ്മിതമകേവലേക്ഷണം
 ഭംഗുരദ്രൂപരിവർത്തിതാനനം |
 കിഞ്ചിദത്ര തരലാക്ഷി താവകീം
 നന്ദനം നയനവൃത്തിമർഹതി || 17.13 ||

വിശ്വമേതദവധേന ജേഷ്യതഃ
 ഷട്പദജ്യധനുഷോ ധനുർഭൃതഃ |
 അത്ര നിത്യമൃതുഭിഃ സഹോദിതൈഃ
 ഷഡധിധം ബലമിവൈകതാം ഗതം || 17.14 ||

ഐകമുഖ്യമമരേന്ദ്രതുഷ്ടയേ
 സംശ്രിതൈരിഹ വസന്തപൂർവ്വകൈഃ |
 ശോഭതേ സുനയനേ ഗുണൈരിവ
 സ്യാനുരുപഫലസമ്പദാഹിതാ || 17.15 ||

ജംബുചൂതരസജശ്ചിരഞ്ജിതൈഃ
 സ്നിഗ്ദ്ധകൺഠി കലകൺഠ നിഃസ്വനൈഃ |
 തൃക്തഗേഹഗമനായ നിഷ്പതൻ
 പുഷ്പകേതുരിഹ ഘൃഷ്യതേ ധ്രുവം || 17.16 ||

അർദ്രിതാൻ മകരകേതുസായകൈഃ
 അത്ര ദേവി ദയിതാൻ പദാശ്രിതാൻ |
 മുദ്രയന്തി ചകിതാൻ സുരസ്ത്രിയഃ
 പത്രഭംഗമകരൈഃ സ്തനാർപ്പിതൈഃ || 17.17 ||

കൈശ്ചിദത്ര കൃതിഭിഃ കൃതാസ്തപദൈഃ
 നിർമ്മമൈർമ്മനസിജോ നിരസ്യതേ |
 സംഭവന്ത്യപവനേ വനേപി വാ
 സാവധാനമനസാം സമാധയഃ || 17.18 ||

പല്ലവൈരധരകാന്തിരംശതഃ
 സ്തമേരകുഡ്മലരുചാ സ്മിതം ച തേ |

വല്ലരീഭിരിഹ ദോർല്ലതാഗുണഃ
ചോരിതാനി നിഹിതാനി വാ ത്വയാ || 17.19 ||

വാദിതേഷു വിഹഗേഷ്വനുകുഷണം
മഞ്ജു ഗായതി ച ഷട്പദ്രവജേ |
മാരുതേന ചതുരേണ നർത്തിതാ
ലാസ്യമത്ര പരിചിമ്പതേ ലതാഃ || 17.20 ||

മന്മരശ്വസനസൗരഭോൽബണാ
വല്ലരീഃ സ്ഫുരിതപല്ലവാധരാഃ |
മന്മഥേന ഗൃതൃസംഗമാദിമാ
നിർവൃതാ ഇവ നിശാമയാദ്ഭുതാഃ || 17.21 ||

കേലിശൈലമണിമേഖലാപദാത്
ഉദ്ഗതാമിഹ തമാലവാടികാം |
പശ്യ നന്ദനഭുവഃ സുമധ്യമേ
രോമരാജിമിവ മധ്യസംശ്രിതാം || 17.22 ||

സംഭ്രമേണ വനപാലദാരികാഃ
സാമിലംഘിതപരാഗരോധസം |
ആലവാലവലയേഷു ശാഖിനാം
വാഹയന്തി മകരന്ദവാഹിനീം || 17.23 ||

ചക്രവാകമിഥുനോദിതസ്തനീ
വീക്ഷ്യതാമിഹ വിഹാരവാപികാ |
ഷുഷ്പരേണുരുചിരാ മധ്യശ്രിയഃ
പുത്രികേവ പുരുഹൂതസമ്മതാ || 17.24 ||

ദിവ്യപദ്മവദനാ മണിപ്രഭാ
ദീർഘലികേയമസിതാബ്ജലോചനാ |
അന്തരിക്ഷമണിദർപ്പണാന്തരേ
ബിംബിതേവ ഭവതീ വിഭാവ്യതേ || 17.25 ||

അപ്സരസ്സു നിഖിലാസ്വലക്ഷിതാം
 രൂപസമ്പദമസൗ തവാദ്ഭൂതാം |
 പശ്യതീവ പുരുഹൂതവാപികാ
 ഭൃങ്ഗതാരകിതപദ്മലോചനാ || 17.26 ||

ബിഭ്രതീ ത്വദഭിലാപചേതസോഃ
 സ്വാഭൂതാം പ്രസദനം ച ശാശ്വതം |
 ഭൃഷ്ടീരുത്പലവനം ദിശത്വസൗ
 ദീർഘലികാപയസി ദീർഘലോചനേ || 17.27 ||

ശോണകുഡ്മലമുഖീ സരോജിനീ
 ശോഭതേ ഹരിതപത്രശാലിനീ |
 സംവൃതാ ത്രിദശപാദപൈരസൗ
 ശാരികേവ മണിപഞ്ജരസ്ഥിതാ || 17.28 ||

വ്യാഹൃതിക്ഷമദശാതിവർത്തിനീം
 വിപ്ലുതാംബുജ രുചിം രജഃകണ്ഠൈഃ |
 സേവതേ മധുമദേന മോഹിതഃ
 പുഷ്പിതാം ഭ്രമര ഏഷ പദ്മിനീം || 17.29 ||

ഏഷ ചാത്ര സമയാ സരോജിനീം
 ഏകതാനയതി ചിത്തചക്ഷുഷീ |
 പാദപൈരുപഗതശ്ചതുർവൃന്ദിധൈഃ
 പാരിജാത ഉദധീന്ദ്രസംഭവഃ || 17.30 ||

പദ്മരാഗരമണീയപല്ലവം
 പശ്യ കോമലഹരിന്മണിച്ഛരദം |
 പുഷ്പഭൂതവരശിൽപഭൂഷണം
 തപ്തഹേമരുചിരത്വിഷം തരും || 17.31 ||

നമ്രതാമുപഗതഃ ഫലൈരസൗ
 വൽഗുഭൃങ്ഗവിരുതൈരഭിഷ്ടുവൻ |

ആർദ്രഭാവസുഭഗോ വിഭാവ്യതേ
കാമകിംകര ഇവോചിതക്രിയഃ || 17.32 ||

അക്ഷദാമരചനോചിതൈഃ ഫലൈഃ
ദേവതാനുഗുണപുഷ്പസമ്പദാ |
വൽകലൈശ്ച വസനൈശ്ച വിന്ദതേ
വീതരാഗധൃതരാഗഹൃദ്യതാം || 17.33 ||

ത്വത്സഗന്ധതുലസീസഹോദരഃ
പുണ്യ ഏഷ പുരുഹൂതപാദപഃ |
പ്രാണിനാം യദവലോകനക്ഷണേ
പൂർവ്വജാതിഷു ഭവത്യനുസ്മൃതിഃ || 17.34 ||

ഏഷ കൽപലതികാപരിഷ്കൃതഃ
പ്രത്യവേക്ഷയതി പല്ലവാരുണഃ |
സാഗരേന്ദ്രസുതയാ സമമ്പിതം
ധാമ കൗസ്തുഭമയുഖരഞ്ജിതം || 17.35 ||

പശ്യ ജാലകിതപല്ലവാധരൈഃ
മൗക്തികൈരമൃതബിന്ദുനിർമ്മലൈഃ |
സൂചിതസ്മിതരുചിം സുരദ്രുമം
ബാലചന്ദ്രമണിരാജസോദരം || 17.36 ||

അസ്യ നൂനമമൃതാധികൈഃ ഫലൈഃ
സേവിതൈരനുഭിനം ഭിവൗകസാം |
ന പ്രസക്തിരപവർഗ്ഗനന്ദമൗ
ന ക്ഷുധാ ന ച ജരാ ന ച വൃഥാ || 17.37 ||

ത്വാമിഹ ത്രിഭിവദർശനാഗതാം
മഞ്ജരീഭിരവനമ്യ ഭൂരിഭിഃ |
മാനയത്യയമസൗ സുരദ്രുമോ
മന്മഥോപവനദേവതാമിവ || 17.38 ||

ഭാരകാപരിഷദം പ്രയാസ്യതോ
 ദൂരവർത്തപഥികസ്യ മേ ദൃശാ |
 പ്രാതരാശവദിഹാസ്യ ഭുജ്യതേ
 സപ്തലോകതിലകസ്യ ചാരുതാ || 17.39 ||

ഗാഢബലനയനാ ത്വമീഹസേ
 ക്രമധേനുസഹജന്മനി ദ്രുമേ |
 നൂനമസ്യ മണിഭുഭൂതാ സഹ
 സ്ഥാപനം നിജനിവേശനിഷ്കുടേ || 17.40 ||

വ്യുത്ഥിതേഷു വിമുഖേഷു വാ സ്വയം
 നിർന്നിമേഷനയനേഷു നാകിഷു |
 ത്വദിവക്ഷിതമതഃ പരം കഥം
 പുഷ്പമസ്യ ബിഭൃയാത് പുലോമജാ || 17.41 ||

ശംഖപദ്മസുരപാദപാദിഭിഃ
 ശ്ലാഘിതാം ത്രിദിവതോ ഗുണാധികാം |
 മാനനീയചരിതാ മയാ സഹ
 ഭാരകാം ത്വമധിവത്സ്യസി പ്രിയേ || 17.42 ||

ദുഃഖസിന്ധുദുഹിതഃ സഹോദരേ
 വാസമേയുഷി വദാന്യപാദപേ |
 ശക്രദാരവദനേഽപി ദുർല്ലഭാം
 ലപ്സ്യതേ തവ വിഹാരഭൂഃ ശ്രിയം || 17.43 ||

ഇത്ഥമാദികവിനാ സമീരിതാ
 സാഽമ്പഭാവി കില സത്യഭാമയാ |
 സാമരസ്യമിവ തേന ജഗ്മുഷീ
 സൗകുമാർയസുഭഗാ സരസ്വതീ || 17.44 ||

യോജിതോഽഥ യദുവംശകേതുനാ
 ഖ്യാതകീർത്തിരമൃതാപഹാരതഃ |

ഉത്ക്ഷിപൻ ഖഗപതിഃ സുരദ്രുമം
പക്ഷപംക്തിവിപിനേ നൃവീവിശത് || 17.45 ||

ഏതമശ്രുതചരം പുരന്ദരഃ
ശുശ്രുവാൻ ക്ഷണമുദന്തമൈശ്വരം |
ഭീതികോപസമവായരുപയാ
ദോലയേവ സമകൃഷ്യത ഭിധാ || 17.46 ||

അപ്രതിക്രിയമപി പ്രഭോരിദം
ചേഷ്ടിതം പ്രതിചികീർഷതാ തദാ |
മന്യുരേവ ശതമന്യുനാ മഹാൻ
ആഗൃഹീതമനസാഭ്യമന്യത || 17.47 ||

ഭീപ്തദ്യഷ്ട്യചിരരൈശ്മസന്തതിഃ
വജ്രഘോഷപരുഷോ മരുത്സഖഃ |
ചിത്രചാപശരവർഷവാംസ്തതഃ
പ്രത്യദ്യശ്യത മരുത്പദംബുദഃ || 17.48 ||

ന്യസ്തകർബ്ജുരകുമോത്തരം നിജം
വാരണേന്ദ്രമധിരുഹ്യ വാസവഃ |
നൈകധാതുമതി രൗപ്യഭൂധരേ
ശോഭതേ സ്ഥ നിജരന്തശൈലവത് || 17.49 ||

അപ്രതർക്യവൃജിനോത്ഥമാസുരം
ഭാവമാസ്ഥിതവതാ വലദ്ബിഷാ |
ദൂർജ്ജയോഽപി വിജിഗീഷിതോ വിഭുഃ
സസ്ഥിതഃ സമരസമ്മുഖോഽഭവത് || 17.50 ||

ദേവരാജയദുരാജയോരിദം
ഭൈരഥം പ്രതിഭയം ദിദ്യക്ഷവഃ |
വേധസാ സഹ സനന്ദനാദയഃ
ത്യക്തസംയമധിയോഽവതസ്ഥിരേ || 17.51 ||

ഭീഷണപ്രലയമേഘസന്നിഭം
 കൃഷ്ണമേഘമഥ മേഘവാഹനഃ |
 ആപതന്നസൂര ഭേദകം ക്ഷണാത്
 ആചകർഷ ഗൃജുരോഹിതം ധനുഃ || 17.52 ||

ചക്രപാണിവിജയായ ചക്രിതാത്
 ഭീമഘോഷഭലിതാഖിലശ്രുതേഃ |
 വജ്രപാണിധനുഷഃ ശരോർമ്മയഃ
 സംബഭൂവുരുദധേരിവോർമ്മയഃ || 17.53 ||

വജ്രിണഃ ശരഗണഃ സമാപതൻ
 വാഹനേ ഖഗപതൗ മുരഭിഷഃ |
 തസ്യ തേജസി ബഭൂവ ഭസ്മസാത്
 തുലരാശിരിവ കാലപാവകേ || 17.54 ||

പ്ലാവിതോ വിശിഖവൃഷ്ടിഭിസ്തദാ
 ജംഭഭേദി ജലദപ്രസൂതിഭിഃ |
 അമ്പദീപി ഗരുഡഃ പ്രതാപവാൻ
 ആജ്യസിക്ത ഇവ വഹ്നിരാധരഃ || 17.55 ||

വ്യൂത്രഹന്തുരചമത്ക്രിയാമിമാം
 വിശ്വവിത് സ്വവിഷയേ വിഭാവയൻ |
 പശ്യതി സ്ഥ വിബുധേഷു കാശ്യപിഃ
 പന്നഗേഷിവ പരാക്രമം ക്ഷമം || 17.56 ||

തസ്യ ദേവപ്യതനാവിധൂതയേ
 ജ്യംഭമാണവപുഷോ മഹൗജസഃ |
 അപ്രഭൂതമഭവജ്ജഗത്രയം
 ബിഭ്രതസ്ത്രിജഗഭേകദമ്പതീ || 17.57 ||

തുംഗപക്ഷതിശതാംഗശാലിനോ
 ഭീമനാഗഘടിതാക്യതേരഭൂത് |

വാഹതാം ച വഹതഃ സ്വപത്തിതാം
സൈന്യതാഽസ്യ സുരസൈന്യയോധിനഃ || 17.58 ||

പാരിജാതപവനോർമ്മിബൃഹ്ണിതൈഃ
വാസുകിപ്രഭൃതിഭിർമ്മഹോരഗൈഃ |
ഗാഢതാം ഹരിരഥസ്യ ബിഭ്രതഃ
സാരഥിശ്ച തുരഗാശ്ച സാഹസം || 17.59 ||

ഗാഢഭീപ്തഗരലാനലോഷ്മലാ
താർക്ഷ്യഭൃഷണഭൃജംഗഹ്മൂൽകൃതിഃ |
പീതനിർഭരസുധാരസോന്മദാഃ
പാകശാസനചമുരമുഹത് || 17.60 ||

അപ്രതർക്യതരസോ ഗരുന്മതഃ
പക്ഷവേഗപവനേന താഡിതാഃ |
ആത്മകംകടമപോഹ്യ വജ്രിണം
ബഭ്രമൂർദ്ദശസു ദിക്ഷു മാരുതാഃ || 17.61 ||

തസ്യ പക്ഷമരുതാ നിവർത്തിതൈഃ
വാഹിനീ ദിവിഷദാമശേഷതഃ |
വ്യത്രശാസനശരാസനച്യുതൈഃ
പ്രത്യവിധൃത ശരൈരജിഹ്വഗൈഃ || 17.62 ||

വൈനതേയനഖരൈർവ്വിദാരിതോ
ബാഹ്യമാന്തരമപി തൃജ്ഞ മദം |
ശോണിതൈർവ്വിരുരുചേ സുരഭിപഃ
ശ്വേതശൈല ഇവ ധാതുനിർത്ഥരൈഃ || 17.63 ||

ക്ഷേപഡിതേന മുഷിതാശയാനിവ
പ്ലോഷിതാനിവ ഭൃശാ പ്രഭീപ്തയാ |
ദാരിതാനിവ പതത്രമാരുതൈഃ
നിർജ്ജരാതനുകുതാരുണാനുജഃ || 17.64 ||

സ്വാസു ദിക്ഷു സമവസ്ഥിതാസ്തദാ
 ദിഷ്ടവഞ്ചിതധിയോ ദിവൗകസഃ |
 തോയദാ ഇവ യുഗാന്തഭാസ്കരം
 സന്നികൃഷ്ട്യ സമവൃണ്ബതാച്യുതം || 17.65 ||

നാജീഘാംസദപരാധിനോഽപി താൻ
 നാകനായകഗണാൻ ജനാർദ്രനഃ |
 ആന്യശംസ്യഥഥവാ ന ഭജ്യതേ
 തസ്യ സംശ്രിതജനേഷു ജാതുചിത് || 17.66 ||

തേഷു ശിക്ഷണപരഃ ശലീമുഖാൻ
 പ്രാഹിണോത് പ്രഭൂരമർമ്മഭേദിനഃ |
 അംകുശേന നിശിതേന ഹസ്തിപോ
 ദൂർമ്മദാൻ പ്രശമയന്നിവ ദിപാൻ || 17.67 ||

തം സമേത്യ നിരപായതേജസം
 സപ്തസപ്തിമിവ താരകാഗ്രഹൈഃ |
 സദ്ഭിരേവ വിബുധൈരസത്സമാ
 കാഽപി ദൂർഗ്രഹദശാഽമ്പഭൂയത || 17.68 ||

അഷ്ടഭിശ്ച ഹരിതാമധീശ്വരൈഃ
 അർയമപ്രഭൃതിഭിശ്ച സംഹരൈഃ |
 വൃഷ്ണിവീരശരഖണ്ഡിതായുധൈഃ
 വിഹവലൈരജ്ഞി വീതശക്തിഭിഃ || 17.69 ||

അക്രമാദൃശ ദിശോഽവലോകയൻ
 ദത്തദൃഷ്ടിരഭിതഃ ക്രമാദ്യുഷാ |
 സ്രസ്തകാർമ്മുകശിരസ്ത്രകഞ്ചുകാം
 പ്രേക്ഷ്യ ദേവപൃതനാമഭൂയത || 17.70 ||

അസ്ത്രശസ്ത്രവിനിപാതമോഹിതാൻ
 അർദ്രിതാനസുരവൈരിസായകൈഃ |

സത്രപേവ സപദി ത്രപാ ജഹൗ
ദൈന്യമീലതദ്യശോ ദിവൗകസഃ || 17.71 ||

അപ്സരോനയനതോയകജ്ജലൈഃ
ശോണിതൈശ്ച വിഭൂനാ സുപർവ്വണാം |
ആത്മകീർത്തിസുധയാ വിശോധിതേ
ചിത്രമംബരതലേ വ്യലിഖ്യത || 17.72 ||

പഞ്ചവക്രതവദനസ്ഥമാമിഷം
പ്രാപ്തുകാമ ഇവ ബാലവഞ്ചകഃ |
പ്രസ്ഥിതാമഭിനിവേശവാൻ പുനഃ
പ്രത്യപദ്യത ധൃതിം പുരന്ദരഃ || 17.73 ||

വജ്രമാത്തമരിഹന്ത്യ ജിഷ്ണുനാ
വിഷ്ണുനാ ച യുധി ചക്രമുദ്യതം |
ദ്യഷ്ടവന്തി ഭൂവനാനി ജജ്ഞിരേ
കമ്പിതാനി കലുഷാണി ച ക്ഷണാത് || 17.74 ||

തൗ പരസ്പരജിഗീഷയോദ്യതൗ
വീക്ഷ്യ നിഷ്പ്രതിമവീര്യവൈഭവൗ |
വ്യോമഭിത്തിലിഖിതൈരിവ സ്ഥിതം
വ്യക്തവിസ്ഥയഭയൈഃ സുരാസുരൈഃ || 17.75 ||

കസ്യ കേന പരിഭൂതിരാപതേത്
കശ്ച വേദ രണവർത്തനീമിതി |
സന്ദിഹാനമനസൈവ തത്ക്ഷണം
മധ്യസീമ്നി വിജയശ്രിയാ സ്ഥിതം || 17.76 ||

പ്രേഷിതാം ഹരിഹയേന ഭീഷണാം
ഹ്രാദിനീം ഹൃതവതി ത്രിധാമനി |
ലോലിതാ നിവവൃതേ പരസ്പരം
ലോകപാലപൃതനാ പരാങ്മുഖീ || 17.77 ||

കാൻദിശീകജിതകാശിനോരിമാം
 വ്യാപൃതിം വിബുധവൃഷ്ണിവീരയോഃ |
 പ്രേക്ഷ്യ ദുർമ്മദവിവേകയോരിവ
 പ്രസ്ഥിതേവ ചകിതാഽമരാവതീ || 17.78 ||

തം തഥാ സമരദൈന്യവിപ്ലുതം
 ശാന്തദർപ്പമയഥാപുരം സ്ഥിതം |
 വൃക്തന്യുത്തഹൃദയം വലദിഷം
 വീക്ഷ്യ വിശ്വമഖിലം വ്യലജ്ജത || 17.79 ||

പ്രീഡയാ തരലിതൈർവ്വിലോചനൈഃ
 വേപമാനകമലാകരോപമഃ |
 സന്നതഃ ക്ഷണമവൈക്ഷി വാസവഃ
 സാപഹാസമിവ സത്യഭാമയാ || 17.80 ||

യാദവേന്ദ്രവിബുധേന്ദ്രയോസ്തദാ
 രന്തയോരിവ തുലാധിരുന്ധയോഃ |
 ഗൗരവേണ ദദ്യുശേ സമൂന്നതിഃ
 ലാഘവേന ച നതിസ്തദദ്ഭുതം || 17.81 ||

യത് പ്രഭൗ നരകമർദ്ദനേഽഭവത്
 ദേവദർപ്പദമനേ തതോഽധികം |
 പുഷ്യതി സ്ഥ മകരന്ദമേദുരം
 പുഷ്പവർഷമ്യതോദ്ഭവസ്തരുഃ || 17.82 ||

ഇത്യനാകലിതപൂർവ്വസത്കൃതിം
 വൃക്ഷമാത്രകലഹോൽബണം വിഭുഃ |
 നിർജ്ജിഗായ മിഷതാം ദിവൗകസാം
 ആത്തശസ്ത്രമമരാവതീശ്വരം || 17.83 ||

ദീപ്യമാനമനഘേന തേജസാ
 ദേവകീസുതമവേക്ഷ്യ ദേവതാഃ |

അസ്ത്രജാലമവധൂയ സിദ്ധിദാൻ
അഞ്ജലീനബിഭരൂഃ കരാംബുജൈഃ || 17.84 ||

സോഽഥ സംയതി പലായനോന്മുഖഃ
പാകശീല ഇവ പാകശാസനഃ |
സത്യയാ വിഹസിതോഽപി സത്ത്വവാൻ
പ്രത്യബോധി പരമേഷ്ഠിനം പുനഃ || 17.85 ||

ധിക് പ്രമാദമദിരാം വിമോഹിനീം
ധിക് പരിഗ്രഹവിശേഷമീദ്യശം |
ധിക് ച മേ ത്രിദശരാജതാമിതി
സ്വം ജഗർഹ മഘവാൻ മുഹൂർമ്മുഹുഃ || 17.86 ||

തേന തത്ര വിഹഗേന്ദ്രവാഹനോ
വാരണാഭവനതേന ബിഭൃതാ |
നിർജ്ജിതേന ഹരിണാ ഹരിഃ സ്വയം
പര്യവൈക്ഷി ശരണം പ്രിയാസഖഃ || 17.87 ||

തുഷ്ടുവേ ച പുരുഷം പുരുഷ്ടുതം
പ്രാഞ്ജലിഃ പരിബൃദ്ധോ ദിവൗകസാം |
രക്തഭാവ വിഗമോജ്ജ്വലം മുഖം
രാഹുമുക്തമിവ ചന്ദ്രമുഖഹൻ || 17.88 ||

ശക്ര ഏഷ ശരണം പ്രപദ്യതേ
ഭക്തജീവിത ഭവന്തമീശ്വരം |
മിത്രഭാവസമുപാഗതം ജനം
ന ത്യജേയമിതി നാഥ മന്യസേ || 17.89 ||

മാതരം ത്രിജഗതാം തവ പ്രിയാം
മാനുഷീതി മനുതേ സ്ഥ മദ്ധ്യഃ |
തേന നൂനമനുഭൂതമീദ്യശം
ദൈന്യമേതദവശോദിതം മയാ || 17.90 ||

നിർജ്ജിതോഽഹമജിതേന യത്ത്വയാ
 ലംഭിതോന്നതിരനേന ന ശ്രപേ |
 ന ഹ്യജ്ജയമിഹ കിഞ്ചിദസ്മിതി തേ
 സർവ്വനേതുരതിരിക്തമാത്മനഃ || 17.91 ||

അസ്മതു മാ സ്മ ഭവദിത്യനന്യയാ
 വീക്ഷയാ ജഗദിദം നിയച്ഛരതാ |
 നാഥ നിഷ്പ്രതിഘ്നേജസാ ത്വയാ
 നന്വയം മമ പരാജയോ ജയഃ || 17.92 ||

ആത്മഘാതിഭിരഹമ്മതിഗ്രഹാൽ
 മാദ്യശൈസ്ത്വദിതരേഷു രാഗിഭിഃ |
 അവ്യവസ്ഥിതജയേതരക്രമം
 ദ്യുതമേതദഘൃണൈർന്നിഷേവ്യതേ || 17.93 ||

ആധികാരികപദേഷു തേ വയം
 സ്വേഷു യാവദധികാരമാഹിതാഃ |
 പ്രാപിതാസ്ത്വ പരം പദം ത്വയാ
 നിർവ്വിശേമ നിവിശേമഹി ത്വയി || 17.94 ||

ന ക്ഷിപേദപി തൃണം സമീരണഃ
 ത്വത്പ്രയുക്തമനലോ ന നിർദ്ദഹേത് |
 ന പ്രജാപശുപതീ ന ചേതരേ
 ത്വദിപക്ഷമഭിരക്ഷിതും ക്ഷമാ || 17.95 ||

അഗ്രജേ മയി ദിവൗകസാം പിതൃഃ
 പുത്രഭാവമുപസേദുഷാ ത്വയാ |
 മാനിതോഽഹമവമാനിതഃ സ്വയം
 വാനരാന്യുചരിതൈഃ സ്വചേഷ്ടിതൈഃ || 17.96 ||

മദിധാ വിഷമവൃത്തിശാലിനഃ
 ശാന്തഘോരസമയാതിലംഘിനഃ |

പോഷയന്തി ഭവതഃ ക്ഷമാനിയേഃ

പ്രായശഃ പ്രഹസനോചിതം രസം || 17.97 ||

അസ്മദിഷ്ടമനഘോസ്ട്രിവിഷ്ടപം

ദുഃഖമിശ്രമവധാർയ ദുർഗ്ഗതിം |

ത്വത്പദം പരമനന്യചേതസഃ

സംശ്രയന്തി നിരപായമാശ്രയം || 17.98 ||

അൽപമസ്ഥിരമപായദന്തുരം

സ്വർഗ്ഗസൗധമവധീർയ സുരയഃ |

നിസ്തരന്തി ജഗദേകഹേതുനാ

സേതുനേവ ഭവതാ ഭവാർണ്ണവം || 17.99 ||

ത്വത്പദൈകദ്യുഡഭക്തിരുപയാ

മുക്തിവാസരവിഭാതസന്ധയാ |

ക്ഷീയതേ ജഗതി കസ്യചിത് പ്രഭോ

മോഹസന്തതിമയീ മഹാനിശാ || 17.100 ||

ദേശകാലഗണനാതിലംഘിഭിഃ

മാതൃമാഗമഗണേന വാഞ്ചരിതൈഃ |

ഭൂഷിതോ ഗുണവിഭൂതിസാഗരൈഃ

ത്വത്സമസ്ത്വമിതരേ മിഥഃ സമാഃ || 17.101 ||

കാ കഥാ തവ സമേധികേഫി വാ

ഹീന ഇത്യപി ക ഏവ ഗണ്യതേ |

മേരുസർഷപനിദർശനം ച തേ

മാ സ്ഥ ഭൂത്വദിതരസ്യ ചാത്മനഃ || 17.102 ||

ഭൂതഭവ്യഭവദാത്മനഃ പ്രഭോ

യന്നിദാനമഖിലസ്യ ശാശ്വതം |

യത് പ്രവിശ്യ ന പുനർന്നിവർത്തതേ

യത് പരം പദമുശന്തി തദ്ഭവാൻ || 17.103 ||

ജാതിവർണ്ണരചനാവിചിത്രിതം
 വിശ്വചിത്രമുദമീലയദ്ഭവാൻ |
 ആത്മഭിത്തിനിയതസ്ഥിരാശ്രയഃ
 തൂലികാം ത്രിഗുണലക്ഷണാം വഹൻ || 17.104 ||

അപ്രയച്ഛതി ദുരത്യയക്രമേ
 ത്വയ്യശേഷജഗദേകധാതരി |
 ഇഷ്ടമന്യഭുദയം ച മിശ്രിതം
 കസ്യ കേന കിമിവോപപദ്യതേ || 17.105 ||

ആയതന്ത ഭുവനാന്യശേഷതഃ
 ത്വയ്യതസ്ത്വമനുപാധിരീശ്വരഃ |
 വർദ്ധനീയവിഭവാ വയം പുനഃ
 ത്വത്പ്രഭിഷ്ടപുരപത്തനേശ്വരാഃ || 17.106 ||

ജന്മകർമ്മഭിരസൗ നിബധ്യതേ
 താനി യസ്ത്വ ന വേത്തി തത്ത്വതഃ |
 ത്വത്കഥാമൃതരസം പിബന്തി യേ
 തേ ഭവേയുരപുനഃ സ്തനന്ധയാഃ || 17.107 ||

കഥ്യതേ ചിദചിദന്തരാത്മനഃ
 ശാസ്ത്രശുദ്ധഹൃദയൈർമ്മനീഷിഭിഃ |
 സൃഷ്ടിസംഹരണരക്ഷണേഷു തേ
 വിശ്വരൂപ നനു കർമ്മകർത്യതാ || 17.108 ||

ആകുമാരമനുഭാവമീദ്യശം
 നാഥ വിശ്വവിദിതം തവ ക്ഷിപൻ |
 ഹന്ത നൂനമഹിമാംശുമണ്ഡലം
 തസ്കരസ്തമസി ഗോപ്തുമിച്ഛതി || 17.109 ||

പക്ഷപാതപരിഹാരശുദ്ധയാ
 പശ്യതി പ്രണിധാനയാ ധിയാ |

യത്പൃഷ്ണി നിഗമാഃ സ്പൃശന്തി തം
ത്വത്പ്രഭാവമനപായമാത്മവാൻ || 17.110 ||

മാനുഷത്വമനുഗച്ഛതാ ത്വയാ
മോഹിതൈസ്ത്വമവധീര്യസേ ജ്ഞൈഃ |
തേന നസ്ത്രിഗുണതന്ത്രചേതസാം
ആഗതേയമസമീക്ഷ്യകാരിതാ || 17.111 ||

ശർവ്വരീദിവസവദ്വിഘ്നോണ്ണയൻ
സ്വാപജാഗരദശാ വിധേരപി |
കിം പുനസ്തദിതരസ്യ തന്മയാ
മോഹബോധവിവശേന ഭൂയതേ || 17.112 ||

യോഽസി സോഽസി ച യഥാ തഥാഽസി ച
ത്വാം ത്വമേവ ഖലു വേത്സി വാ ന വാ |
തസ്യ തേ ന ഖലു തത്ത്വവേദിനോ
വാരിധേരിവ വയം തടസ്ഥിതാഃ || 17.113 ||

ത്വത്പ്രതീപചരണാദ്രിവൗകസാം
ദാനവായിതവതാം ത്വയാഽധുനാ |
സ്ഥാന ഏവ പരിഭൂതിരാഹിതാ
നാസുരോ ന ച സുരോ ഗുണാന്തരേ || 17.114 ||

അർച്ചനീയചരണാംബുജേ ഭവത്
ആതതായിപദവീമുപേയുഷാം |
ന്യസ്തശസ്ത്രപരികർമ്മണാമസൗ
നിഷ്കൃതിസ്ത്വദുപസത്തിരേവ നഃ || 17.115 ||

കിം തദസ്തി കുശലേഷു യന്ന തേ
തച്ച കിം ത്വദിതരേഷു യത്തവ |
ഈദ്യശസ്യ ഭവതഃ കിമീദ്യശാ
തസ്ഥുഷാ ത്രിയുഗ ജഗ്മുഷാഽപി വാ || 17.116 ||

അൽപസത്ത്വമവലേപയന്ത്രിതം
 ബൽബജേഷു ബഹുമാന ശാലിനം |
 ത്വത് കൃപൈകപരിഹാർയവിപ്ലവം
 പ്രത്യവേക്ഷണപദം പ്രതീഹി മാം || 17.117 ||

മൃഷ്യതാം മമ വിഭോ വൃതിക്രമഃ
 പ്രസ്ഥൃതത്വദുപകാരപലതഃ |
 രുദ്രകോപവിവശസ്യ ദേഹിനഃ
 കസ്യ നാമ ന ഭവത്യപക്രിയാ || 17.118 ||

ത്രാതുമേവ ശരണാഗതാൻ സുരാൻ
 ആസുരാനഭിജീഘ്യാംസതാ ത്വയാ |
 രാഗരോഷരഹിതാത്മനാ സ്വയം
 ദൈത്യശത്രുരിതി നാമ ഗൃഹ്യതേ || 17.119 ||

ത്വദ്ഗൃഹീതഗുണസൂത്രസന്ദിതാൻ
 ദാരുപുത്രനയതഃ പ്രവർത്തിനഃ |
 നിർഗ്ഗുണാനപി നിസർഗ്ഗകിംകരാൻ
 സ്വീകുരുഷ്വ കൃപയാ സ്വയൈവ നഃ || 17.120 ||

വാസവസ്യ വചനം നിശമ്യ തത്
 ഭാവശുദ്ധിപരികർമ്മിതാക്ഷരം |
 ദീനഗുപ്തിജനനീം പുനർദ്ദയാം
 അമ്പവിന്ദദരവിന്ദലോചനഃ || 17.121 ||

ഉദ്ധ്യതം ച വിഭൂനാ സുദർശനം
 ത്രാണദം ത്രിഭിവസദ്മനാമഭ്യത് |
 തസ്യ ദൃപ്തദമനേന ദീവൃതഃ
 ശിക്ഷണൈകനിയതം ഹി ശാസനം || 17.122 ||

ആഹ ചൈനമനഘോരന ചക്ഷുഷാ
 ശോധയന്നമൃതസിന്ധുശോഭിനാ |

സ്വാദുസുന്യതഗഭീരയാ ഗിരാ
പാരിതോഷികമിവാർപ്പയൻ പ്രഭുഃ || 17.123 ||

ഭദ്രമസ്തു ഭവതേ ദിവസ്പതേ
നിർജ്ജരാശ്ച നിരപായമാസതാം |
ആത്മചൗർയദുരിതാകരത്യജാം
മാഘപഹാർഷുരസുരാഃ പദാനി വഃ || 17.124 ||

മാ സ്മ ഭൈഷ്ട മയി ഗോപ്തരി സ്ഥിതേ
ഭാവിതാനി ഭവുകാനി സന്തു വഃ |
വീതദാനവപരാഭവാശ്ചിരം
ശ്രാതുമർഹഥ സുരാസ്ത്രിവിഷ്ടപം || 17.125 ||

മന്ത്രപുതമനുപപ്ലവം ഹവിഃ
യായജുകപരിഷന്നിഷേവിതം |
അന്തരാത്മനി നിവിഷ്ടമന്തരാ
വിന്ദത സ്ഥിരസുധാരസാന്തരം || 17.126 ||

ജന്മതോഘപി ഭവതാം മഹീയസാം
ആപ്തബന്ധുരദിതേരഹം സുതഃ |
ദേവകീതനയഭാവതോഘപി മേ
സൈവ സബ്രതി സഹോദരത്വധീഃ || 17.127 ||

ആയുധാനി പുനരക്ഷതാനി വഃ
സന്തു സത്ത്വമപി ദൈത്യസുദനം |
പാലയന്തു ബലിനോ ജഗശ്രതയീം
തേ ഭവന്ത ഉപപന്നപൗരുഷാഃ || 17.128 ||

ഇത്യനാവിലമനോജ്ഞയാ ഗിരാ
നിർമ്മലാം നിജദയാമിവോദ്ദമൻ |
സൗമ്യഭൃഷ്ടിരകരോത്സുധാഭൃജഃ
പര്യവസ്ഥിതധൃതീൻ പരഃ പുമാൻ || 17.129 ||

തേ ച തേന ഗരുഡം നിയച്ഛരതാ
 ഗമ്യതാമിതി ഗഭീരമീരിതാഃ |
 അഭ്യജാതവദനന്യവത്സലേ
 പ്രശ്രിതാഃ സുമനസഃ പ്രതസ്ഥിരേ || 17.130 ||

ഗൃഹ്യതാം തരുരസാവിതി സ്വയം
 ഭാമയാ ഭഗവതാ ച ഭാഷിതേ |
 ആഗമിഷ്യതി പുനസ്ത്വയാ സഹേ-
 ത്യാഹ ഭാനവരിപും ദിവസ്പതിഃ || 17.131 ||

ശാന്തഗർവ്വഗരലേ ദിവസ്പതൗ
 സന്നിവേശ്യ സുരലോകസമ്പദം |
 ആപ്തുമൈച്ഛരദനുജീവിരക്ഷിതാം
 സ്യാം പുരീമഥ സുപർണ്ണവാഹനഃ || 17.132 ||

ആത്മാധികാരമനുമത്യ ദിശാപതീനാം
 വജ്രം പ്രദിശ്യ പുനരപ്യനഘലം മഘോനേ |
 ദിവ്യദ്രുമപ്രതിഗതിം ച പുനർവ്വിധാസ്യൻ
 ദത്താഭയോ ദനുജശത്രുരവാപ തുഷ്ടിം || 17.133 ||

അഥ പദവിനികീർണ്ണമന്ദാരവന്ദാരുബൃന്ദാരക-
 സ്തുതിശതബഹുമാനസത്യാപിതേഹഃ സ സത്യാപതിഃ |
 അമരസമരവേഗവിഖ്യാതദാക്ഷേപ്യണ താർക്ഷേപ്യണ ഗാം
 പ്രതിജിഗമിഷിതാം പുരീം ത്രാതുമമ്പക് സമമ്പഗ്രഹീത് || 17.134 ||

പശ്യത്യാരാദനിമിഷഗണേ പാരിജാതാപഹാരാത്
 സ്രസ്താകൽപാമിവ യദുപതിഃ സ്ഥാപയൻ സ്വർഗ്ഗലക്ഷ്മീം |
 ആശാപാലൈരവനതപദസ്ത്യക്തലജ്ജൈരഭീക്ഷ്ണം
 രാമത്രാതാം ഖഗപതിരഥോ രാജധാനീം പ്രതസ്ഥേ || 17.135 ||

|| ഇതി കവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ ശ്രീമദ്ധേക്ഷനാഥസ്യ
 വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു യാദവാഭ്യുദയേ മാഹാകാവ്യേ സപ്തദശഃ സർഗ്ഗഃ ||